

SAIDI v. FRANCIJA

(Eur. Court H.R., 20. 9. 1993, Series A no. 261-C)

Gospod Saidi, Tunizijec, rojen leta 1951, je zidar, ki živi v Nici. 29. maja 1986 je bil aretiran v teku preiskave zaradi dveh smrti, povzročenih z uživanjem mamil. Ovadili so ga uživalci drog in majhni preprodajalci. Kasneje so ga prepoznale priče skozi dvostransko ogledalo in na podlagi fotografij. Ne glede na njegove zahteve mu ni bila dana možnost neposrednega soočenja s pričami, tako med preiskavo kot tudi med prvostopenjskim sojenjem in pritožbenim postopkom.

3. februarja 1987 ga je kazensko sodišče v Nici spoznalo za krivega posedovanja in oskrbovanja z mamili ter povzročitve smrti iz malomarnosti. Obsodili so ga na deset let zapor in trajni izgon z francoskega ozemlja. Pritožbeno sodišče za Aix-en-Provence je zmanjšalo kazen na osem let zapor in potrdilo izgon z francoskega ozemlja. Pritožnikova pritožba na kasacijsko sodišče je bila zavrnjena 19. avgusta 1988.

Saidi se je pritožil zaradi nepoštenega sojenja, ker mu oblasti niso dovolile soočenja s pričami tožilstva.

Država je najprej trdila, da pritožnik še ni izčrpal vseh pravnih sredstev in da na kazensko in pritožbeno sodišče ni klical prič. Sodišče je soglasno zavrnilo ta ugovor, ker je Saidi francoskim sodiščem dal možnost, da preprečijo ali popravijo zatrjevane kršitve. Na prvi stopnji je izrazil željo, da kazensko sodišče zasliši osebe, ki so ga ovadile ali prepoznale. V pritožbi je poudaril pomanjkljivosti preiskave, pritožbeno sodišče za Aix-en-Provence pa se je poglobilo v zadevo in podrobno razložilo svoje razloge za zavrnitev zahteve po zaslišanju prič tožilstva. V zvezi s pritožbo na kasacijsko sodišče je treba povedati, da je pritožnik svoj ugovor utemeljil samo na podlagi 3.(d) odstavka 6. člena konvencije.

Sodišče je ponovno poudarilo, da morajo biti v kontradiktorni razpravi vsi dokazi izvedeni v prisotnosti obtoženega na javni obravnavi. Sama uporaba izjav, pridobljenih v fazi policijske in sodne preiskave, ni bila v neskladju s 3.(d) in 1 odstavkom 6. člena, če bi bile spoštovane pravice obrambe. Po definiciji bi te pravice morale omogočati obtoženemu, da lahko izpraša in nasprotuje pričam ob času izjav ali v nadaljevanju postopka.

V obravnavanem primeru so bila pred sojenjem pridobljena pričevanja edina podlaga za vložitev obtožnice in obsodbo. Pritožnik ni mogel zaslišati ali doseči zaslišanj omenjenih prič niti med preiskavo, kot tudi ne med sojenjem. Odsotnost kakršnegakoli soočenja ga je v nekaterih pogledih prikrajšala za pošteno sojenje. Sodišče se zaveda nespornih težav boja zoper trgovanje z mamili - še posebej pridobivanja in predložitve dokazov - in posledic, ki jih družbi povzročajo mamila, toda takšne skrbi ne morejo opravičiti omejevanja pravic obrambe „vsakogar, ki je obtožen storitve kaznivega dejanja”. Na kratko povedano: kršena so bila določila 1 in 3.(d) odstavka 6. člena.